

СУЧАСНІ ОСНОВИ НАУКОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ

До комплексу інформаційних систем управління застосовуються кілька основних підходів до вирішення різних проблем і питань: системний, комплексний, ситуаційний, маркетинговий, інноваційний, нормативний, поведінковий та ін..

Системний підхід – це такий напрямок методу логіки наукового пізнання і практичної діяльності, в основі якого лежить дослідження будь-якого об'єкту як складної цілісної кібернетичної соціально-економічної системи. Основна мета управління за допомогою цього методу – підвищення системності в наступних напрямках: середовище проживання, практична діяльність, пізнавальна діяльність.

Комплексний підхід при проведенні аналізу передбачає облік як внутрішнього так і зовнішнього середовища організації. Це означає, що необхідно брати до уваги не тільки внутрішні, а й зовнішні фактори впливу – соціальні, економічні, геополітичні, екологічні, демографічні та інші.

Фактори – це важливі аспекти, які оцінюються при аналізі стану організацій і, на жаль, вони не завжди враховуються. Наприклад, при проектуванні нових організацій часто соціальні питання ігноруються або відкладаються. При впровадженні нової техніки не завжди якісно оцінюються показники ергономічності, що призводить до підвищення стомлюваності робітників, і, як результат – до зниження продуктивності праці. Часто при формуванні нових трудових колективів належним чином не враховуються соціально-психологічні аспекти, зокрема, проблеми мотивації праці. Підсумовуючи наведені факти, можна стверджувати, що комплексний підхід є необхідною умовою для розв'язання задачі аналізу організації.

Ситуаційний підхід полягає в тому, що для проведення аналізу стану конкретної ситуації є спонукальним мотивом широкого діапазону факторів, які суттєво впливають на ефективність управління.

Залежно від характеру ситуацій при такому підході система управління може міняти будь-яку зі своїх характеристик. Об'єктами аналізу в даному випадку можуть бути: структура управління; методи управління; стиль керівництва; зовнішнє і внутрішнє середовище організації; стратегія розвитку організації; технологічні особливості виробничого процесу.

Маркетинговий підхід передбачає проведення аналізу стану організацій на основі результатів відповідних досліджень. Головною метою такого підходу є організація керуючої системи на споживача. Реалізація поставленої мети вимагає удосконалення ділової стратегії організацій, мета якої – забезпечення для неї стійких конкурентних переваг. Маркетинговий аналіз покликаний виявити ці переваги і визначити їх фактори, які формують їх. Як свідчить практика проведення досліджень, здійснюється за такими факторами: якість продукції або послуг; якість управління організацією; маркетингова якість, тобто властивість товару відповідати реальній потребі населення. При цьому важливо враховувати конкурентну позицію, організації в галузі її діяльності в даний період часу, оскільки конкурентна боротьба – дорогий захід, і ринок характеризується високими бар'єрами входження в зону його дії. Таким чином, значення маркетингового підходу полягає в тому, щоб забезпечити організацію всією необхідною інформацією, знання якої дозволить надовго утримати і зберегти свою конкурентну позицію на відповідному ринку і в сфері діяльності цієї організації.

Інноваційний підхід заснований на вмінні організації швидко реагувати головними інноваціями на зміни, які диктуються зовнішнім середовищем. Це стосується запровадження нововведень, нових технічних рішень, неухильного відновлення виробництва нових товарів і послуг для найкращого задоволення потреб ринку. Запорукою успішного функціонування будь-якої організації є те, що вона повинна не тільки йти в рівень із технічним прогресом, а й випереджати його. Впровадження інновацій також вимагає проведення системного аналізу, а саме можливостей організації для втілення того чи іншого нововведення. Процес аналізу при інноваційному підході дуже складний і охоплює всі стадії життєвого циклу продукту.

Нормативний підхід полягає в тому, що аналіз будь-якої системи управління здійснюється з метою її вдосконалення і пов'язаний з урахуванням сукупності найважливіших нормативів, якими керується у своїй діяльності апарат управління.

Поведінковий підхід має можливість створити всі необхідні умови для реалізації творчих здібностей кожного співробітника, який має особливе значення в управлінні організацією. Необхідно пам'ятати, що людина – найважливіший елемент у системі управління. Правильно підібрана команда однодумців і партнерів, які здатні розуміти і впроваджувати ідеї свого керівника, - найважливіша умова економічного успіху.

Щодо удосконалення процесів управління організації, потрібно передбачити оптимізацію всіх її елементів, забезпечити їх відповідності технічними параметрами виробництва, цілями діяльності та критеріями її ефективності.